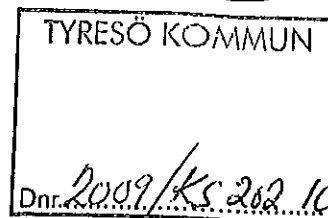

Motion till Kommunfullmäktige 18 november 2009

Ingå EU-kommissionens Borgmästaravtal

25 svenska kommuner har hittills skrivit på EU-kommissionens Borgmästaravtal. Tillsammans med över 900 andra europeiska städer kommer kommunerna att jobba med energieffektivisering och att sänka sina koldioxidutsläpp mer än 20 procent till år 2020. Det innebär att dessa kommuner frivilligt förbinder sig till att göra extra insatser för att nå längre än kraven i EU:s klimatmål.

I EU:s klimatmål ska alla medlemsländer gemensamt, genom energieffektivisering och en ökad andel förnybar energi, minska koldioxidutsläppen med 20 procent fram till år 2020. De kommuner som vill gå ännu längre kan skriva på EU:s Borgmästaravtal. En ständigt växande skara städer i Sverige och Europa sätter allt högre klimatmål och allt fler genomför åtgärder för att sänka utsläppen av växthusgaser. Kommunerna menar att den lokala nivån är extremt viktig och att de kan göra skillnad. De enskilda delarna kanske är små men tillsammans gör de hela skillnaden. De svenska kommunerna utgör ett gott exempel för resten av världen.

Borgmästaravtalet är ett initiativ från Europeiska kommissionen. Över 900 städer över har undertecknat avtalet. Den 10 november arrangerades en ceremoni för svenska kommuner som skrev på avtalet. Vid manifestationen deltog bland andra Södertörnskommunerna Botkyrka, Huddinge och Södertälje. Genom att skriva på förbinder sig kommunerna att göra lokala åtgärder för att sänka koldioxidutsläppen med mer än 20 procent till 2020. Några kommuner har redan tidigare undertecknat avtalet, bland annat Stockholm.

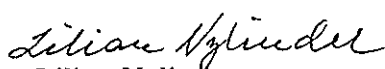
Kommuner som skriver under Borgmästaravtalet åtar sig att ta fram och genomföra en åtgärdsplan för hållbar energi inom sina verksamheter, samt rapportera till kansliet för Borgmästaravtalen om genomförandet. Kommunen organiserar också energidagar i samarbete med kommissionen eller andra organisationer, samt deltar i EU:s årliga borgmästarkonferens. Åtagandet under Borgmästaravtalet ger kommunerna en möjlighet att profilera sig utåt genom sitt arbete för minskade koldioxidutsläpp.

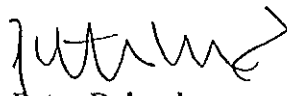
Miljöpartiet vill att Tyresö kommun också ska anta utmaningen och ingå ett Borgmästaravtal. Detta skulle kunna vara startskottet för ett strategiskt klimatarbete i Tyresö kommun, något som vi länge väntat på och som vi ser som både en möjlighet och en skyldighet.

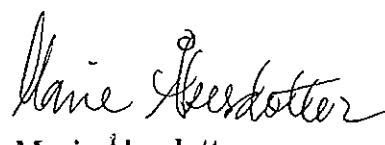
Mot bakgrund av ovanstående föreslår Miljöpartiet de Gröna i Tyresö att kommunfullmäktige beslutar om:

- att Tyresö kommun snarast skriver på EU-kommissionens Borgmästaravtal

För miljöpartiet de Gröna i Tyresö

Lilian Nylinder

Peter Bylund

Marie Åkesdotter

Tyresö kommun
KSF/Tekniska kontoret
Göran Bardun
Kommunkolog
08-5782 93 51
goran.bardun@tyreso.se

YTTRANDE

2010-03-12

1 (3)

Diarienummer
2009-KS 202 106

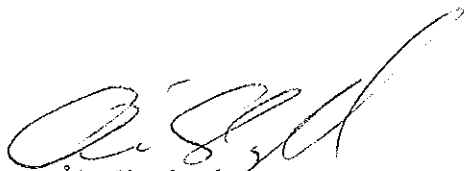
Kommunstyrelsen

Ingå EU-kommissionens Borgmästaravtal

Förslag till beslut

Tyresö kommun ansluter sig till Borgmästaravtalet, The Covenant of Mayors.

KSF/Tekniska kontoret

Åke Skoglund
Teknisk chef

Göran Norlin
Miljö- och trafikchef

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att Tyresö kommun ska ansluta sig till Borgmästaravtalet (The Covenant of Mayors). Avtalet omfattar en växande skara av städer och kommuner inom EU som strävar efter att göra åtaganden för klimatet. Minimum för åtagande är en reduktion av mängden utsläppt koldioxid (CO₂) om 20 % till 2020, jämfört med 1990.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de grönas fullmäktigegrupp lämnade in en motion till kommunfullmäktige den 18 november 2009 om att kommunen ska ansluta sig till EU-kommissionens Borgmästaravtal (The Covenant of Mayors).

Bakgrund

Borgmästaravtalet är ett avtal för kommuner inom EU som vill gå längre i sitt klimatarbete än det europeiska målet om en 20 % minskning av CO₂ fram till 2020, jämfört med 1990. Avtalets ändamål är att lyfta fram klimatarbetet som görs på lokal nivå. Alla kommuner, oberoende av storlek, kan ansluta sig till avtalet. Avtalet administreras av EU-kommissionen och mycket av den löpande informationen ges via samarbetets hemsida www.eumayors.eu.

Hittills har 45 svenska kommuner av totalt närmare 1 000 städer och kommuner inom EU anslutit sig till avtalet. I Stockholms län är det Botkyrka, Haninge, Nynäshamn, Stockholm, Sundbyberg och Södertälje kommuner som skrivit på avtalet.

Åtaganden för kommunen

I Borgmästaravtalet förbinder sig kommunen till att följa de elva åtaganden. De viktigaste åtagandena är:

- Kommunen måste skapa en klimat- och energiplan med målet om att minska koldioxidutsläppen med minst 20 % fram till 2020. I arbetet ingår att göra en utsläppsinventering. Om kommunen redan har en plan ska den uppdateras så att den följer kommissionens krav. Planen ska skickas in till EU-kommissionen inom ett år efter att avtalet undertecknats.
- Klimat- och energiplanen ska följas upp vartannat år.
- Varje år ska kommunen anordna en energidag för medborgarna.
- Kommunen ska delta i och bidra till EU:s årliga borgmästarkonferens för hållbar energi i Europa.
- Kommunen ska dela med sig av erfarenheter och kunskaper till andra kommuner och medlemmar.

Om åtagandena inte fullföljs kan kommunen bli utesluten ur avtalet.

Utökat engagemang inom Borgmästaravtalet

För de kommuner som vill gå längre så finns två utökade engagemang inom Borgmästaravtalet: Stödjande strukturer respektive Riktmärken för arbetet (goda exempel). Stödjande strukturer kan vara kommuner som stödjer andra. Till exempel en mindre kommun som saknar resurser att ta fram en utsläppsinventering på egen hand. Riktmärken för arbetet kan vara en kommun som har goda exempel att sprida till kommuner och andra medlemmar.

Vad vi behöver göra under det första året för att uppfylla Borgmästaravtalets åtaganden

1. Kommunen måste utföra en utsläppsinventering inom hela kommunen.
2. En åtgärdsplan för åtaganden inom energiområdet måste tas fram.
3. En anpassning av kommunens organisation för att genomföra de åtgärder som krävs.
4. Avrapportering av arbetet ska skickas till EU minst en gång vartannat år.
5. Energidagar (stadsförbundsdagar) ska genomföras varje år i samverkan med EU och eventuellt andra kommuner och regionala organisationer.
6. Sprida information om avtalet och arbetet i lämpliga forum.

BORGmäSTARAVTALET

FFN:s klimatpanel (IPPC) har bekräftat att klimatet verkligen förändras och att användningen av energi för mänsklig verksamhet i stor utsträckning ligger bakom detta.

Den 9 mars 2007 antog EU paketet «En energipolitik för Europa», där unionen ensidigt åtar sig att minska sina CO₂-utsläpp med 20 % senast 2020 genom att öka energieffektiviteten med 20 % och genom att se till att förnybara energikällor står för 20 % av energimixen.

I Europeiska unionens «Handlingsplan för energieffektivitet: att förverkliga möjligheterna» prioriteras inrättandet av en «borgmästarförsamling».

EU:s Regionkommitté betonar att de lokala och regionala krafterna bör förenas, eftersom flernivåstyre är ett slagkraftigt verktyg för att höja effektiviteten i de åtgärder som vidtas för att bekämpa klimatförändringarna, och därför förordar kommittén att regionerna medverkar i detta nätverk av borgmästare.

Vi är villiga att följa rekommendationerna i Leipzigstadgan om hållbara städer i Europa vad avser behovet att förbättra energieffektiviteten.

Vi noterar att Aalborgåtagandena utgör grundvalen för många pågående satsningar på att skapa hållbar stadsutveckling och för lokala Agenda 21-processer.

Vi delar uppfattningen att de lokala och regionala myndigheterna tillsammans med de nationella myndigheterna ansvarar för kampen mot den globala uppvärmningen och att de måste engagera sig

i den kampen, oberoende av andra parter åtaganden.

Samhällen och städer är direkt och indirekt (genom de produkter och tjänster som medborgarna använder) ansvariga för mer än hälften av de växthusgasutsläpp som härrör från användningen av energi för mänsklig verksamhet.

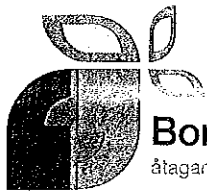
EU:s åtagande att minska utsläppen kommer att kunna uppnås endast om lokala aktörer, medborgarna och deras sammanslutningar ställer sig bakom detta åtagande.

De lokala och regionala myndigheterna, som är de förvaltningar som är närmast medborgarna, måste leda arbetet och utgöra goda förebilder.

Många av de åtgärder som krävs när det gäller energifterfrågan och förnybar energi för att kunna ta itu med klimatproblemen ligger inom de lokala förvaltningarnas befogenhetsområde eller skulle vara omöjliga att genomföra utan politiskt stöd från dem.

EU:s medlemsstater kan dra nytta av effektiva decentraliserade åtgärder på lokal nivå i arbetet med att uppfylla åtagandena att minska utsläppen av växthusgaser.

Lokala och regionala myndigheter i hela Europa arbetar för att reducera utsläpp som leder till global uppvärmning genom program för energieffektivitet, bl.a. för hållbar rörlighet i städer, och främjande av förnybara energikällor i stadsområden.

Borgmästaravtalet

åtagande om hållbar lokal energi

www.eumayors.eu

VI BORGÄSTÄRE FÖR FÖLJANDE ÅTAGANDEN:

Vi ska gå längre än att uppfylla de mål som fastställts för EU fram till 2020 och minska koldioxid-utsläppen i våra förvaltningsområden med minst 20 % genom att genomföra en åtgärdsplan för hållbar energi inom de verksamheter som faller inom våra ansvarsområden. Åtagandena och åtgärdsplanen kommer att ratificeras enligt vedertagna förfaranden.

Vi ska utarbeta en grundläggande utsläppsinventering som underlag för åtgärdsplanerna för hållbar energi.

Vi ska lägga fram åtgärdsplanerna för hållbar energi inom ett år efter det att var och en av oss formellt har skrivit under borgmästaravtalet.

Vi ska anpassa städernas organisation, inbegripet tilldelningen av tillräckliga personalresurser, för att kunna genomföra de åtgärder som krävs.

Vi ska mobilisera det civila samhället i våra förvaltningsområden så att det deltar i utvecklingen av åtgärdsplanen, där en beskrivning görs av den politik och de åtgärder som krävs för att genomföra planen och uppnå dess mål. Varje förvaltning ska ta fram en egen åtgärdsplan som ska lämnas in till borgmästar-församlingens sekretariat inom ett år efter det att avtalet undertecknats.

Vi ska avge en rapport om genomförandet minst vartannat år efter det att åtgärdsplanen lämnats in, i utvärderings-, övervaknings- och kontrollsyfte.

Vi ska dela med oss av våra erfarenheter och kunskaper till andra städer och regioner.

Vi ska organisera energidagar eller «stadsförbundsdagar» i samarbete med Europeiska kommissionen och andra aktörer. Medborgarna kan därmed dra direkt nytta av de möjligheter och fördelar som en mer intelligent energianvändning innebär, och de lokala medierna får möjlighet att regelbundet ta del av lägesrapporter om åtgärdsplanens genomförande.

Vi ska delta i och bidra till EU:s årliga borgmästarkonferens för hållbar energi i Europa.

Vi ska sprida information om detta avtal i lämpliga forum och särskilt uppmuntra andra borgmästare att ansluta sig till avtalet.

Vi accepterar att medlemskapet i borgmästarförsamlingen upphör (efter ett skriftligt förhandsbesked från sekretariatet) i följande fall:

- i) Om åtgärdsplanerna för hållbar energi inte läggs fram inom ett år efter det att borgmästaravtalet formellt har skrivits under.
- ii) Om åtgärdsplanens mål för CO₂-utsläppsminskningen har inte uppfyllts, på grund av att åtgärdsplanen inte alls eller endast i otillräcklig utsträckning har genomförts.
- iii) Om en utvärderingsrapport har inte lämnats in under två på varandra följande perioder.

VI BORGMASTARE SÄRBEAKOM FÖLJANDE

Europeiska kommissionens beslut att bygga upp och finansiera en struktur för tekniskt och informationsfrämjande stöd, inbegripet olika verktyg för utvärdering och övervakning, mekanismer för att underlätta kunskapsutbyte mellan olika områden och hjälpmedel för att underlätta överföring och spridning av framgångsrika åtgärder, inom ramen för budgeten.

Europeiska kommissionens roll som samordnare av EU:s borgmästarkonferens för hållbar energi i Europa.

Europeiska kommissionens uttalade avsikt att underlätta erfarenhetsutbyte mellan de deltagande städerna och samhällena, och att tillhandahålla riktlinjer och exempel på riktmarken för eventuellt genomförande, samt att knyta an till befintliga verksamheter och nätverk som kan utgöra ett stöd i de lokala myndigheternas klimatskyddsarbete. Dessa exempel på riktmarken bör ingå som en del i detta avtal och anges i dess bilagor.

Europeiska kommissionens stöd, som innebär ett erkännande av och offentlig uppmärksamhet kring de städer och samhällen som deltar i borgmästarförsamlingen genom användningen av en särskild logotyp för kampanjen för hållbar energi i Europa och informationsspridning genom användning av kommissionens kommunikationsverktyg.

Det kraftfulla stöd som Regionkommittén – företrädare för de lokala och regionala myndigheterna i EU – ger till borgmästarförsamlingen och dess målsättningar.

Den assistans som de medlemsstater, regioner, provinser, »mentorstäder» och andra institutionella strukturer som stöder borgmästaravtalet ger till mindre kommuner så att dessa kan uppfylla villkoren i detta avtal.

VI BORGMASTARE UPPMANAR

Europeiska kommissionen och de nationella förvaltningarna att införa olika samarbetsformer och enhetliga stödstrukturer i syfte att underlätta för avtalsparterna att genomföra sina åtgärdsplaner för hållbar energi.

Europeiska kommissionen och de nationella förvaltningarna att i sina stödprogram betrakta verksamheten i borgmästarförsamlingen som prioriterad, och informera och involvera städerna i utformningen av den politik och de stödssystem som rör den lokala nivån inom ramen för målen.

Europeiska kommissionen att förhandla med de ekonomiska aktörerna i syfte att skapa finansiella instrument som syftar till att underlätta genomförandet av uppgifterna i åtgärdsplanerna.

de nationella förvaltningarna att involvera de lokala och regionala myndigheterna i utarbetandet och genomförandet av de nationella handlingsplanerna för energieffektivitet och de nationella handlingsplanerna för förnybara energikällor.

Europeiska kommissionen och de nationella förvaltningarna att stödja genomförandet av våra åtgärdsplaner för hållbar energi i linje med de principer, regler och villkor som redan antagits eller som kommer att antas av parterna för framtiden på global nivå, särskilt i samband med FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC). Vår aktiva medverkan i arbetet för minskade CO₂-utsläpp skulle också kunna leda till mer långtgående globala mål.

VI BORGMASTARE UPPMANAR ANDRA LOKALA OCH REGIONALA MYNDIGHETER ATT FÖRENA SIG MED BORGMASTARFÖRSAMLINGENS INITIATIV, OCH ÖVRIGA AKTÖRER ATT FORMALISERA SITT BIDRAG TILL DENNA FÖRSAMLING.

1. De lokala förvaltningarnas roll i samband med arbetets utförande

Energieffektivitetsåtgärder, projekt för förnybar energi och andra energirelaterade insatser kan införas i de lokala och regionala myndigheternas verksamhet.

- konsumenter och tillhandahållare av tjänster

De lokala myndigheterna innehar många byggnader med avsevärd energiförbrukning, t.ex. för uppvärmning och belysning. Program och åtgärder som införs för att spara energi i offentliga byggnader kan leda till avsevärda energibesparingar.

De lokala och regionala myndigheterna tillhandahåller också energintensiva tjänster, t.ex. kollektivtrafik och gatubelysning, och även här kan besparingar göras. Om myndigheten har handlat upp dessa tjänster från andra leverantörer, kan åtgärder för att minska energianvändningen ändå genomföras inom ramen för upphandlings- och tjänsteavtalen.

- ansvariga för planering, utveckling och reglering

Fysisk planering och transportsystemens organisation faller oftast inom de lokala och regionala myndigheternas ansvarsområde. Strategiska beslut om stadsplanering, t.ex. för att förhindra oplanerad stadsutbredning, kan minska energiförbrukningen på transportområdet.

Lokala och regionala myndigheter har ofta en reglerande roll, t.ex. genom att de fastlägger standarder för energiprestanda eller kräver att utrustning för förnybar energi ska byggas in i nya byggnader.

- rådgivare, drivfjäder och modell

De lokala och regionala myndigheterna kan bidra till att informera och motivera invånare, företag och andra lokala aktörer när det gäller en mer effektiv energianvändning. Det är viktigt med informationsinsatser för att engagera hela samhället till stöd för en politik för hållbar energi. Barn är en viktig målgrupp när det gäller projekt för energibesparing och förnybar energi: de sprider sina nya kunskaper även utanför skolan. Det är lika viktigt att myndigheterna föregår med gott exempel och utgör en förebild när det gäller insatser för hållbar energi.

- producenter och leverantörer

De lokala och regionala myndigheterna kan främja lokal energiproduktion och användning av förnybara energikällor. Kraftvärmeverk för fjärrvärmesystem där biomassa används är ett bra exempel. De lokala och regionala myndigheterna kan också uppmuntra medborgarna att genomföra projekt för förnybar energi genom att tillhandahålla ekonomiskt stöd till lokala initiativ.

2. Riktmärken för arbetet (Benchmarks of Excellence)

Som sådana riktmärken betraktas de initiativ och program som utgör exempel för hela världen på framgångsrikt genomförande av idéer på området hållbar energi i stadsmiljö. Företrädare för dessa initiativ uttrycker genom detta avtal sin vilja att dela med sig av sina erfarenheter och hjälpa andra städer att genomföra liknande åtgärder när så är möjligt och lämpligt, och åtar sig att underlätta kunskapsöverföring genom informationspridning, inbegripet riktlinjer, deltagande i evenemang anordnade av avtalsparterna och rent generellt genom dagligt samarbete på grundval av detta avtal.

3. Stödstrukturer

Borgmästarförsamlingen är öppen för städer av alla storlekar i Europa. De städer som på grund av sin begränsade storlek inte har resurser att utarbeta en utsläppsinventering eller en åtgärdsplan bör erhålla stöd från städer som har denna kapacitet. Dessa stödstrukturer kan utgöras av regioner, distrikt, provinser, tätorter, NUTS III-områden eller »mentorstäder». Alla stödstrukturer kommer uttryckligen att erkännas av kommissionen som en nyckelaktör inom borgmästarförsamlingen. Omfattningen av deltagandet i borgmästarförsamlingen och de särskilda villkor som gäller denna medverkan, bl.a. beslutsbefogenheter, kommer att specificeras i en särskild skriftlig överenskommelse.